

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра права Європейського Союзу

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма / спеціалізація – «Міжнародне право»

Статус дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2020

Викладач – Маринів Іванна Ігорівна

доцент кафедри права Європейського Союзу, кандидат юридичних наук

Харків – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Право міжнародних договорів» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право» спеціалізації «Міжнародне право» міжнародно-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 16 с.

Розробник

Маринів Іванна Ігорівна – доцент кафедри права Європейського Союзу, кандидат юридичних наук

Гарант освітньої програми

Комарова Тетяна В'ячеславівна – доцентка кафедри права Європейського Союзу, докторка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри
права Європейського Союзу
(протокол № 1 від 1 вересня 2020 р.)

Завідувач кафедри

Яковюк Іван Васильович

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Інституційне право Європейського Союзу
Вид навчальної дисципліни	Вибіркова
Викладач	Маринів Іванна Ігорівна, доцент кафедри права Європейського Союзу, кандидат юридичних наук
Контактний телефон	057-704-05-39
E-mail	i.i.maryniv@nlu.edu.ua
Консультації	Викладач перебуває на кафедрі відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій. Вул. Динамівська, 4, ауд. 810.
Онлайн консультації	Ідентифікатор конференції Zoom: 655 775 0720, код доступу: 284214

Анотація навчальної дисципліни

Право міжнародних договорів є кодифікованою галуззю міжнародного права, яка регламентує низку питань щодо укладення міжнародних договорів, додержання, застосування і тлумачення, недійсності, припинення і зупинення їх дії тощо. Стрімкий розвиток міжнародного співробітництва, інтеграційні та глобалізаційні процеси, потребують договірного регулювання.

Історичний досвід правонаступництва держав щодо міжнародних договорів продемонстрував неоднаковий підхід до наслідування договірних зобов'язань. Інститут застережень, а також в певних випадках національне законодавство держав можуть призводити до проблем у настанні зобов'язань за міжнародним договором, де один із учасників уже несе зобов'язання, а контрагент ні.

Саме ці та низка інших особливостей і зумовлюють формування змісту навчального курсу «Право міжнародних договорів». У пропонованому курсі розглядаються питання: історія становлення права міжнародних договорів та процес кодифікації, договірна правоздатність суб'єктів міжнародного права, поняття, зміст та види міжнародних договорів, укладення та особливості дії міжнародного договору, тлумачення міжнародного договору та правонаступництво щодо міжнародних договорів, виконання міжнародних договорів, а також міжнародний договір як джерело права України.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування цілісної системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти про договірну правоздатність суб'єктів міжнародного права, договір як основний засіб врегулювання відносин на міжнародній арені, міжнародно-правове регулювання порядку укладення міжнародних договорів, припинення їх дії та відповідальність за невиконання міжнародно-договірних зобов'язань.

Завдання:

- усвідомлення історичного процесу становлення та кодифікації права міжнародних договорів;
- набуття умінь з орієнтування в кодифікаційних актах права міжнародних договорів;
- формування системи теоретичних знань щодо порядку укладення міжнародних

договорів, дії та підстав недійсності міжнародних договорів, способів забезпечення договірних зобов'язань, а також та відповідальності за порушення принципу *pacta sunt servanda*;

– оволодіння теоретичними знаннями щодо розмежування договорів від домовленостей, що має важливе значення в аспекті обов'язковості виконання зобов'язань учасниками міжнародних відносин;

– формування професійних якостей та навичок правознавця з урахуванням новітніх тенденцій розвитку світової практики договірних відносин.

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Історія міжнародного права», «Міжнародне публічне право: основи теорії», «Право міжнародної відповідальності».

Кореквізити: «Право Європейського Союзу: основи теорії»

Постреквізити: «Право зовнішніх зносин», «Право міжнародних організацій», «Міжнародне право прав людини».

Мова навчання – українська.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі **результати навчання**:

- демонструвати розуміння особливості договору, як основного джерела міжнародного права;
- демонструвати розуміння основних етапів становлення та кодифікації права міжнародних договорів;
- характеризувати особливості договірної правоздатності суб'єктів міжнародного права;
- демонструвати розуміння назв міжнародного договору, як родового поняття та розмежовувати міжнародні договори від домовленостей;
- надавати правову оцінку проблемам, що виникають в договірній практиці держав та інших суб'єктів міжнародного права;
- аналізувати стадії укладення міжнародних договорів, організаційно-правові форми укладення, види встановлення автентичності текстів договорів та способи надання згоди на їх обов'язковість;
- аналізувати особливості набранням договором чинності, припинення і зупинення його дії;
- аналізувати теорії, принципи, види та способи тлумачення міжнародного договору;
- аналізувати теоретичні аспекти правонаступництва держав щодо міжнародних договорів та історичну практику держав, що наслідували договірні зобов'язання;
- демонструвати розуміння гарантійного механізму забезпечення договірних зобов'язань та ролі міжнародних організацій в процесі забезпечення виконання міжнародних договорів;
- надавати правову оцінку інституту відповідальності за недодержання принципу

pacata sunt servanda;

- визначати останню інформацію про стан договірної практики суб'єктів міжнародного права.

**Розклад занять з навчальної дисципліни
для студентів денної форми навчання***

Дата	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
	1. Історія становлення права міжнародних договорів та процес кодифікації.		
	2. Договірна правоздатність суб'єктів міжнародного права		
	3. Поняття, зміст та види міжнародних договорів.	1. Історія становлення права міжнародних договорів та процес кодифікації. <i>Основна література: 5, 6, 8, 8.</i>	Внесок неофіційної кодифікації у формування права міжнародних договорів
	4. Укладення міжнародного договору.	2. Договірна правоздатність суб'єктів міжнародного права <i>Основна література: 5, 6, 7, 8, 9, 17.</i>	1. Специфічні категорії суб'єктів права міжнародних договорів. 2. Міжнародні організації як учасники міжнародних договорів.

* Особливості тематичної структури навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання визначаються робочою програмою навчальної дисципліни.

	5. Особливості дії міжнародного договору.	3. Поняття, зміст та види міжнародних договорів. <i>Основна література:</i> 5, 6,7,8,9,	Усні договори в праві міжнародних договорів
	6. Припинення дії міжнародного договору.	4. Укладення міжнародного договору. <i>Основна література:</i> 5, 6,7,8,9, 19,20,21,22.	Укладання договорів у спрощеній формі. Характер таких договорів.
	7. Тлумачення міжнародного договору.	5. Особливості дії міжнародного договору. <i>Основна література:</i> 19,20,21,22.	
	8. правонаступництво щодо міжнародних договорів.	6. Припинення дії міжнародного договору. <i>Основна література:</i> 5, 6, 7,8, 19,20,21,22.	1. Становлення та практика застосування принципу естопеля в праві міжнародних договорів. 2. Виникнення нової імперативної норми загального міжнародного права та <i>rebus sic stantibus</i> як випадки припинення дії договору.
	9. Концепція сумлінного дотримання міжнародного договору (<i>pacta sunt servanda</i>). Відповідальність за невиконання зобов'язань за міжнародними договорами.	7. Тлумачення міжнародного договору. <i>Основна література:</i> 11,26.	Процедури усунення протиріч при колективному тлумаченні договору
	10. Гарантії виконання міжнародних договорів.	8. правонаступництво щодо міжнародних договорів. <i>Основна література:</i> 11.	1.Практика правонаступництва щодо міжнародних договорів при об'єднанні ФРН та НДР. 2.Правонаступництво Україною міжнародних договорів колишнього СРСР

	11. Міжнародний договір як джерело права України.	9. Концепція сумлінного дотримання міжнародного договору (pacta sunt servanda). Відповідальність за невиконання зобов'язань за міжнародними договорами. <i>Основна література: 5,6,7,8,19,20,21.</i>	Pacta sunt servanda: солідаристський та волюнтаристський підходи.
	12. Співвідношення норм міжнародних договорів з іншими нормами права України.	10. Гарантії виконання міжнародних договорів. <i>Основна література: 5,6,7,8,19,20,21.</i>	Національний та міжнародний контроль за виконанням міжнародних договорів.
		11. Поняття міжнародного договору України. Законодавство України в сфері права міжнародних договорів. <i>Основна література: 4.</i>	Міжвідомчі договори: сутність та специфіка
		12. Набрання чинності міжнародним договором для України. Загальний нагляд за виконанням міжнародних договорів. <i>Основна література: 4</i>	Застереження до міжнародних договорів України
		Застосування норм міжнародних договорів як частини національного законодавства України. Співвідношення норм міжнародних договорів з іншими нормами права України. <i>Основна література: 4</i>	Законодавство України щодо права міжнародних договорів.

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, установчих договорів, регламентів роботи інституцій, щорічних звітів та актів, прийнятих інституціями;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка дослідження (проекту) з вузької проблематики із подальшою його презентацією перед аудиторією;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів та іспиту.

Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни
Нормативно-правові акти

1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_118
2. Віденська конвенція про право договорів між державами та міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями від 21.03.1986 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_a04
3. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів від 23.08.1978 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_185
4. Віденська Конвенція про правонаступництво держав щодо державної власності, державних архівів і державних боргів від 08.04.1983 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_072
5. Віденська конвенція про дипломатичні зносини від 18.04.1961 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_048
6. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН від 24.10.1970 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_569
7. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004
8. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015
9. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_105
10. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043
13. Про міжнародні договори України: Закон України № 1906-IV від 29.06.2004 р. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 50.
14. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Застереження до багатосторонніх конвенцій – Конвенція про Міжнародну консультативну організацію з мореплавства» № 1452 (XIV) від 07.12.1959 р. URL: [http://legal.un.org/docs/index.asp?symbol=A/RES/1452\(XIV\)&referer=http://legal.un.org/ilc/guide/1_6.shtml&Lang=R](http://legal.un.org/docs/index.asp?symbol=A/RES/1452(XIV)&referer=http://legal.un.org/ilc/guide/1_6.shtml&Lang=R)
15. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Застереження до багатосторонніх конвенцій» № 598 (VI) від 12.01.1952 р. URL: [http://legal.un.org/docs/index.asp?symbol=A/RES/598\(VI\)&referer=http://legal.un.org/ilc/guide/1_6.shtml&Lang=R](http://legal.un.org/docs/index.asp?symbol=A/RES/598(VI)&referer=http://legal.un.org/ilc/guide/1_6.shtml&Lang=R)
16. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН A/RES/68/262 «Територіальна цілісність України» від 27.03.2014 р. URL: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N13/455/19/PDF/N1345519.pdf?OpenElement>
17. Римський Статут Міжнародного кримінального суду від 17 липня 1998 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_588
18. Статут Організації Об'єднаних Націй від 26.06.1945 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/%20995_010

19. Статут Ради Європи від 05.05.1949 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_001
20. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011/paran2820#n2820
21. Application of the International convention for the suppression of the financing of terrorism and of the International convention on the elimination of all forms of racial discrimination (Ukraine v. Russian Federation). International Court of Justice. Order of 19 April 2017. URL: <http://www.icj-cij.org/docket/files/166/19394.pdf>
22. Application of the International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination (Georgia v. Russian Federation). International Court of Justice. 12 August 2008. URL: <http://www.icj-cij.org/docket/files/140/14657.pdf>
23. Application of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide (Croatia v. Serbia). International Court of Justice. 02 July 1999. URL: <http://www.icj-cij.org/docket/files/118/7125.pdf>
24. Maritime Delimitation in the Black Sea (Romania v. Ukraine). International Court of Justice. 16 September 2004 URL: <http://www.icj-cij.org/docket/files/132/1697.pdf>
25. Reservations to the Convention on the prevention and punishment of the crime of genocide. International Court of Justice Advisory Opinion of 28 May 1951. URL: <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?sum=276&p1=3&p2=4&case=12&p3=5>

Література

Основна література

1. Абашидзе А. Х. Право международных организаций: учебник для бакалавриата и магистратуры. Москва, 2014. 687 с.
2. Буткевич В. Г. Міжнародне право. Основи теорії: підруч. / В. Г. Буткевич, В. В. Мицик, О. В. Задорожній. Київ, 2002. 608 с.
3. Броунли Я. Международное право: в 2-х кн. Москва, 1977.
4. Взаємодія міжнародного права з внутрішнім правом України / За ред. В. Н. Денисова. К., 2006. 672 с.
5. Лукашук И. И. Международное право. Общая часть : учебник 2-е изд., перераб. и доп. Москва, 2000. 432 с.
6. Лукашук И. И. Современное право международных договоров. В 2 т. Том I. Заключение международных договоров. Москва, 2004. 672 с.
7. Лукашук И. И. Современное право международных договоров. Том II. Действие международных договоров: в 2 т. Москва, 2006. 496 с.
8. Лукашук И.И. Структура и форма международных договоров. Саратов, 1960. 131 с.
9. Лукашук И.И. Стороны в международных договорах. М, 1966. 151 с.

10. Маланчук П. Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом. Харків, 2000. 592 с.
11. Мережко О.О. Право міжнародних договорів: сучасні проблеми теорії та практики: Монографія. К, 2002. 344 с.
12. Мельник С. А. Односторонние акты государств в современном международном праве. Одесса, 2011. 336 с.
13. Міжнародне право: навч. посіб. / за ред. М. В. Буроменського. Київ, 2005. 336 с.
14. Нгуен Куок Динь. Международное публичное право: в 2-х т. / Нгуен Куок Динь, Патрик Дайе, Алэн Пелле: пер. с фр. К. Сфера, 2000-2001.
15. Осминин Б. И. Заключение и имплементация международных договоров и внутригосударственное право : монографія. Москва, 2010. 400 с.
16. Перевезенцев О. Ю. Міжнародно-правове регулювання інституту правонаступництва держав щодо міжнародних договорів. Київ, 2007. 262 с.
17. Тарасов О. В. Суб'єкт міжнародного права : проблеми сучасної теорії : монографія. Харків, 2014. 512 с.
18. Талалаев А. Н. Право международных договоров: общие вопросы. Москва, 1980. 312 с.
19. Талалаев А. Н. Право международных договоров: договоры с участием международных организаций. Москва, 1989. 270 с.
20. Талалаев А.Н. Право международных договоров: Действие и применение договоров: монографія. Москва, 1985. 296 с.
21. Талалаев А.Н. Право международных договоров. Общие вопросы: монографія. Москва, 1980. 312 с.
22. Талалаев А.Н. Международные договоры в современном мире (Вопросы права международных договоров в свете работы Венской конференции ООН 1968-1969 г.г.). Москва, 1973. 247 с.
23. Талалаев А.Н. Юридическая природа международного договора. Москва, 1963. 263 с.
24. Талалаев А.Н. Право международных договоров. Договоры с участием международных организаций. Москва, 1989. 272 с.
25. Толстых В. Л. Международные суды и их практика : Учебное пособие. Москва, 2015. 504 с.
26. Трагнюк О. Я. Тлумачення міжнародних договорів: теорія і досвід європейських міжнародних судових органів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук. Харків, 2003. 20 с.
27. Щокін, Ю. В. Міжнародно-правовий звичай: проблеми теорії і практики : монографія. Харків, 2012. 456 с.

Додаткова література

1. Волошин Ю. Статус міжнародних договорів у законодавстві країн-членів Європейського Союзу: проблеми конституційності та

- перспективи європейської інтеграції. Правова держава. К., 2005. Вип. 16. С. 509–516.
2. Корнєва Т. В. Міжнародні договори та їхня інтеграція у внутрішнє право України. Митна справа. 2007. № 5. С. 57–59.
 3. Короткий посібник з Угоди про Асоціацію. URL: http://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/association_agreement/guide.pdf
 4. Лукашук И. И. Абсолютная недействительность международных договоров. Международное публичное и частное право. 2005. № 5. С. 2–8.
 5. Лукашук И. И. Действие международного договора во времени и пространстве. Журнал российского права. 2005. № 4. С. 108–117.
 6. Лукашук И. И. Депозитарий международных договоров. Государство и право. 2006. № 7. С. 66–75.
 7. Лукашук И. И. Международные договоры должны соблюдаться. Международное публичное и частное право. 2004. № 4. С. 3–16.
 8. Лукашук И. И. О недействительности международных договоров. Государство и право. 2005. № 8. С. 42–49.
 9. Лукашук И. И. Оговорки к многосторонним договорам. Международное публичное и частное право. 2004. № 3. С. 3–12.
 10. Лукашук И. И. Полномочия на заключение международных договоров. Журнал российского права. № 4. С. 80–92.
 11. Лукашук И. И. Правопреемство государств в отношении договоров. Журнал российского права. 2006. № 7. С. 94–111.
 12. Лукашук И. И. Процедура установления недействительности и прекращения действия международных договоров. Журнал российского права. 2006. № 2. С. 96–106.
 13. Лукашук И. И. Субъекты права международных договоров. Государство и право. 2004. № 11. С. 52–61.
 14. Матіяшек П. Проблеми права правонаступництва держав і права міжнародних договорів. Право України. 2005. № 10. С. 131–132.
 15. Мельник А. Міжнародні договори колишнього СРСР: частина національного законодавства України. Юридичний журнал. 2004. № 3. С. 84–90.
 16. Мних А. М. Дія міжнародних договорів України у внутрішньому законодавстві України. Економіка. Фінанси. Право. 2005. № 11. С. 35–39.
 17. Руководство по международным договорам URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/treaty_handbook.pdf
 18. Conforti, Benedetto. Invalidity and Termination of Treaties: The Role of National Courts, 1990. URL: <http://www.ejil.org/pdfs/1/1/1145.pdf>
 19. Dorr, Oliver. Vienna Convention on the Law of Treaties: A Commentary. Berlin, 2012. 1423 p.
 20. Draft Articles on the Law of Treaties with commentaries, 1966. URL: http://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/commentaries/1_1_1966.pdf
 21. Draft articles on the law of treaties between States and international organizations or between international organizations with commentaries, 1982.

URL:

http://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/commentaries/1_2_1982.pdf

22. Draft articles on Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts, with commentaries, 2001. URL: http://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/commentaries/9_6_2001.pdf
23. Final Clauses to Multilateral Treaties: Handbook, 2003. URL: <https://treaties.un.org/doc/source/publications/fc/english.pdf>
24. Fitzmaurice, Malgosia. Third Parties and the Law of Treaties, 2002. URL: http://www.mpil.de/files/pdf1/mpunyb_fitzmaurice_6.pdf
25. Peters, Jean Koh. Reservations to Multilateral Treaties: How International Legal Doctrine Reflects World Vision, 1982. URL: http://digitalcommons.law.yale.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3218&context=fss_papers
26. Villiger, Mark E. Commentary on the 1969 Vienna Convention on the Law of Treaties. Netherlands : Brill, 2009. 1058 p.

7.3. Інтернет-ресурси

<http://europa.eu> — Офіційна сторінка Європейського Союзу

<http://www.twirpx.com> – Електронна бібліотека TWIRPX

<http://www.nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В. І.

Вернадського

<http://rada.gov.ua/main/c/stru3/spi> - Офіційний сайт Верховної Ради

України. Міжнародні документи

<http://www.un.org> - Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй

<http://hub.coe.int/ru> - Офіційний сайт Ради Європи

<http://www.osce.org> - Офіційний сайт Організації з безпеки і співробітництва в Європі

<http://www.nato.int> - Офіційний сайт Організації Північноатлантичного договору

<http://jusintergentes.com.ua/index.php?lang=uk> - Український часопис міжнародного права

<http://www.intlawalmanac.net> - Альманах міжнародного права

<http://avalon.law.yale.edu> - «Проект Авалон» - колекція міжнародних договорів Єльського університету

<http://www.ejil.org/archives.php> - European Journal of International Law

https://treaties.un.org/pages/overview.aspx?path=overview/glossary/page1_en.xml - Glossary of terms relating to Treaty actions

<https://treaties.un.org/pages/Home.aspx?clang=en> - Treaty Collection

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри права Європейського Союзу. URL:

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=623:kafedra-prava-yevropeiskoho-soiuzu&Itemid=151

Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Відкритий доступ до он-лайн ресурсів Oxford University Press, до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: регулярно відвідувати практичні заняття; систематично та активно працювати на лекційних і практичних заняттях; давати повну й ґрунтовну відповідь на питання; обґрунтувати свою точку зору при обговоренні доповіді; повно й переконливо наводити доводи при розв'язанні завдань; здійснювати аналіз установчих договорів, регламентів роботи інституцій, щорічних звітів та актів, прийнятих інституціями; якісно виконувати письмові практичні завдання, контрольні та самостійні роботи. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка міжнародного права, написанні наукових статей.

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Викладач звертає особливу увагу на дотримання політики недопущення плагіату. У разі виявлення ознак порушення правил щодо недопущення плагіату або самостійності написання роботи може бути прийняте рішення про анулювання оцінки за роботу.

Присутність на лекційних на практичних заняття - обов'язкова. Під час як лекційних, так і практичних занять студенти мають право в будь який час ставити викладачеві запитання з відповідної теми та запрошуються брати активну участь у дискусії. Під час аудиторних занять прошу використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції, ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації). В разі нагальної потреби можна виходити з аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Право міжнародних договорів» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист реферату за ініціативи студента тощо. За результатами практичних занять із кожного з трьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка за кожен модуль – 8 балів), що включається до підсумкової оцінки

знань.

Протягом семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (опрацювання договірної практики суб'єктів міжнародного права, кодифікаційних актів права міжнародних договорів; підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей; проведення дослідження (проекту) з вузької проблематики з подальшою його презентацією тощо). Робота є індивідуальною та самостійною, а отже співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний додержуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів з дисципліни є іспит. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 25 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів дисципліни «Право міжнародних договорів»:

Поточний контроль				Самостійна робота студентів	Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття						
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Модуль № 4		Іспит	
мах 8	мах 8	мах 8	мах 8	мах 8	мах 60	мах 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Право міжнародних договорів»:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті (за модуль)	Мах 10	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	8	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	6	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	4	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Мін 0-3	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Мах 10	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та

		практичні висновки.
	9	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	8	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	7	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	6	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0-5	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.
Іспит	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для

		подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Право міжнародних договорів» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34